

Sporen

Nieuwsbrief van de

Jaargang 2 - Nummer 1 - Maart 2009

INHOUD

1	Editoriaal	<i>B. Declercq</i>
2	Excursiekalender	
3	Educatieve bijeenkomsten	
5	18 ^e Vlaamse Mycologendag te Diepenbeek	<i>L. Lenaerts</i>
6	Project “Brandplekpaddestoelen”	<i>L. Deceuninck</i>
7	De Gistgeurinktzwam	<i>W. Veraghtert</i>
9	Een mycologenwensdroom ging in vervulling	<i>H. Vranckx</i>
10	Nieuwe soorten in Ezemaal	<i>M. Asperges</i> <i>J. Robijns</i> <i>M. Van den Wijngaert</i>
13	Verslag kustweekend 2008 in De Panne	<i>J. Launoy</i>
15	Afdelingsnieuws OVMW : de Brielmeersen	<i>C. Hanssens</i>
17	Boekbespreking : Funga Nordica	<i>W. Veraghtert</i> <i>A. de Haan</i>
19	Bib-nieuws	<i>P. Holemans</i>
21	Nieuwtjes uit de recente tijdschriften	<i>K. Van de Put</i>
	Inschrijvingsformulier kustweekend 2009	

Jaargang 2, nummer 1

Maart 2009

Editoriaal

NIEUWSBRIEF VAN DE KONINKLIJKE VLAAMSE MYCOLOGISCHE VERENIGING

Sporen

Geachte leden

We zijn weer een nieuw jaar ingetuimeld, deze maal met de donkere wolken van de economische recessie boven ons hoofd. De gevolgen hiervan beginnen we allemaal op een of andere wijze aan den lijve te voelen. Gelukkig trekt de natuur zich daar niets van aan. De ontluikende sneeuwkllokjes zijn de voorbode van de nakende lente die weer een overdaad aan jong groen en bloemenpracht zal brengen. En we weten uit ervaring dat de voorjaarszwammen bij dit festijn niet zullen ontbreken.

2009 wordt in belangrijke mate wat we er zelf van zullen maken. Daarom wens ik jullie vooreerst gezondheid naar lichaam en geest en voldoende welvaart, hoekstenen van het geluk. En verder wens ik jullie hetgeen we in de jachtige maatschappij waarin we leven vooral missen, nl. tijd: tijd om liefde en warmte te geven en te ontvangen, tijd om met vrienden van de natuur te genieten en er je hobby uit te oefenen, tijd om te beseffen dat we het in deze barre tijden misschien nog zo slecht niet hebben, tijd om ons af te vragen wat men zou kunnen doen voor de velen die het met heel wat minder moeten stellen.

Het voorbije jaar was een heel bijzonder jaar. De fusie van de Vlaamse mycologische verenigingen tot één vereniging, de KVMV, op 18 maart 2008 was de kroon op jaren voorafgaand werk. Anderzijds moesten we in het najaar definitief afscheid nemen van onze jonge voorzitter Ruben Walley. Iedereen die op één of andere wijze bijdroeg tot het welzijn van onze vereniging tijdens het voorbije jaar wil ik van harte danken.

Intussen zijn de voorjaarsactiviteiten reeds vastgelegd. De Mycologendag, die plaatsvindt op 21 maart, wordt dit jaar door Mycolim georganiseerd. Met dit evenement wordt het nieuwe paddenstoelenseizoen voorgoed ingezet. Ook wordt er dit jaar een project opgestart rond zwammen op brandplaatsen. We hopen op een enthousiaste deelname aan al deze activiteiten.

Bernard Declercq

voorzitter KVMV

18^e Vlaamse Mycologendag te Diepenbeek op zaterdag 21 maart 2009

◀ ▶

De 18^e Vlaamse Mycologendag wordt door de afdeling Mycolim georganiseerd op zaterdag 21 maart 2009 in de Universiteit Hasselt, Campus Diepenbeek, Agoralaan - Gebouw D te Diepenbeek.

Bereikbaarheid

- via het openbaar vervoer: met buslijn 45 van Hasselt-station tot aan de Campus;
- met de auto: zie kaartjes op http://www.uhasselt.be/algemeen/graf_situering.asp#kaart.

Programma

09.30 u.	Ontvangst en koffie	
10.00 u.	Welkom	<i>L. Lenaerts</i>
10.05 u.	Gestoord ondergronds, soortenrijk bovengronds Geologisch onderzoek o.a. in Nietelbroeken en Moelingen	<i>R. Dreesen en M. Duser</i>
10.50 u.	Mycologie in Nietelbroeken, Diepenbeek	<i>R. Boeykens</i>
11.20 u.	Overweg met Mycena's	<i>L. Vannieuwerburgh</i>
11.50 u.	Voorstelling van het project 'Brandplekpaddestoelen'	<i>L. Deceuninck</i>
12.00 u.	Groepsfoto (op de trappen buiten)	
12.05 u.	Middagpauze	
13.30 u.	Algemene Vergadering KVMV	
14.00 u.	Bundelmosklokje(s?)	<i>A. de Haan</i>
14.20 u.	TEAM-Leuven: relaas van 15 maanden inventarisaties voor de zwammenatlas van Vlaams-Brabant	<i>R. Leysen</i>
14.50 u.	Foto-impresie van het kustweekend in oktober 2008	<i>D. Clits en L. Lenaerts</i>
15.05 u.	Bijzondere vondsten in 2008	<i>R. Steeman, W. Veraghtert, B. Declercq, ...</i>
15.45 u.	Slot	<i>B. Declercq</i>

Wie nog een mycologische bijdrage wil leveren ("Bijzondere vondsten in 2008"), kan dit alsnog melden aan Luc Lenaerts, 013/52 34 99 of via mail : luc.lenaerts@encare.be.

Tijdens de middagpauze is het mogelijk een warme maaltijd te gebruiken in de cafetaria: soep en hoofdgerecht, telkens te kiezen uit twee mogelijkheden. **De prijs bedraagt 10 euro, vóór 17 maart te storten op rekeningnummer 737-0187576-21 van de KVMV, met vermelding "MYCO", gevolgd door je naam (of namen);** dat laatste om het de organisatie wat gemakkelijker te maken bij het uitdelen van de bonnetjes (bij het binnenkomen). Wij hopen dat zoveel mogelijk personen inschrijven voor deze maaltijd: het personeel van Beneserv N.V. is er die dag immers speciaal voor ons, mycologen.

◀◀ ▶▶

Een mycologenwensdroom ging in vervulling

Henri Vranckx, Kerkeveld 53, 3053 Haasrode

< >

18 september 2008, locatie: Warandedreef, Mollendaalbos

In deze smalle dreef zijn bijna alle beuken zwaar aangetast door Reuzenzwammen, Porseleinzwammen en Tonderzwammen. Ieder jaar opnieuw sneuvelen er bomen onder de vernietigende activiteit van de verschillende myceliumweefsels.

Pruikzwam (*Heridium erinaceus*) - foto: H. Vranckx

Op hoger vermeldde datum, tijdens één van onze exploratietochten, troffen wij op een geveld beuk een bijna volgroeide Pruikezwam (*Heridium erinaceus*) aan.

Het kernhout, evenals een groot gedeelte van het spinthout van deze afgebroken beuk, was verdwenen. Boven de gapende holte ontdekten wij een bijna hartvormig massief kussen. Op het eerste zicht dachten wij aan een uit de kluiten gewassen Boompuist (*Oligoporus ptychogaster*). Van deze bijzondere vondst werd melding gemaakt aan Jos Monnens, die zijn twijfels had over onze determinatie,

omwille van de omvang en van het substraat “beuk”!

Verder onderzoek was geboden. Begin oktober gingen we terug om foto’s te maken.

Het vermoeden van Jos werd bevestigd: het betrof hier geen Boompuist maar een Pruikezwam, de wensdroom van iedere mycoloog.

Op 17 oktober gingen we er nogmaals langs en we stelden vast dat onze Pruikezwam ondertussen was uitgegroeid tot een volwassen omvangrijk exemplaar.

Waarschijnlijk door de zwaartekracht was de zwam van zijn substraat losgekomen en onderaan de stam beland.

Onze metingen gaven een hoogte van 19,50 cm bij een breedte van 29 cm en een dikte van 15 cm. Het aanhechtingsstuk was 10 cm. Het gewicht 2,750 kg!

Een beetje teleurgesteld omwille van het ter ziele gaan van deze mooie vondst hebben wij de paddenstoel meegenomen en bezorgd aan Jos Monnens.

Beschrijving:

Vruchtlichaam: een massieve stevige, hartvormige bol met een “beatlekapsel”.

Het kapsel bestaat uit dicht opeen liggende, neerhangende stekels van 4 tot 6,50 cm lengte. Ze zijn

vuilwit tot lichtgeel, met hier en daar bruinachtig verkleurde eindpunten. Het geheel lijkt op een bus-sel samengeklitte spaghetti.

De binnenkant van de zwam is als een hart, onderverdeeld in kamers, die evenwel niet met elkaar verbonden zijn.

Volgens geraadpleegde literatuur kan het vruchtlichaam soms uit meerdere lichamen zijn samengesteld.

Stekels: tot 6,50 cm lang en 2 mm dik, aanvankelijk vuilwit, later roomwit tot geel verkleurend met roodbruine eindpunten.

Het kiemvlies overspant alle afhangende stekels.

De stekels bevatten gloeocystidiale hyfen, die in het hymenium als gloeocystiden opvallen. Het zijn lange bochtige orgaantjes met lichtbrekende inhoud.

Ecologie: verschijnt in september-oktober op beschadigde, door parasieten ondermijnde en kwijnende loofbomen, vooral beuk, eik, notelaar, es,

fruit- en andere loofbomen. De Pruikzwam is een wondparasiet die zelden voorkomt, maar waar hij verschijnt, dringt zijn mycelium door tot in de kern van zijn substraat, dat hij helemaal ontbindt. Hij begint zijn leven als parasiet, maar blijft nadien saprofytisch actief. Hij kan dan ook meerdere jaren op dezelfde gastheer te voorschijn komen.

Geur: onbeduidend, gewoon naar paddenstoel.

Smaak: mild, zoet.

Sporen: 5-6,5 × 4-5,5 µm, eivormig tot elliptisch, met redelijk dikke wand, gestippeld en licht wrattig, amyloïd.

Geraadpleegde literatuur:

Gerhardt E. (1985) Pilze, Band II. Spectrum der Natur. BLV Buchverlag. 320 p.

Jahn H. (1979) Pilze die an Holz wachsen. Bus-sechse Verlagshandlung, Herford. 268 p.

Marchand A. (1976) Champignons du nord et du midi 4. Aphyllophorales (fin), Hydnaceae, Gastromycetes, Ascomycetes. Perpignan. 261 p.

Nieuwe soorten in Ezemaal (prov. Vlaams-Brabant)

Michel Asperges, Grote steenweg 54, 3400 Landen

Jules Robijns, Grote steenweg 28, 3400 Landen

Mieke Van den Wijngaert, Grote steenweg 54, 3400 Landen

◀ ▶

In de leemstreek rond Landen wordt het landschap gedomineerd door landbouwactiviteiten. Het vinden van paddenstoelen is er dan ook vrij beperkt tot enkele banale soorten in de marge van de landbouw, langs wegbermen, in privaattuintjes en de smalle valleigebieden eigen aan het Haspengouws landschap. Dat maakt dat elke nieuwe soort paddenstoel die wordt gevonden, als een leuke ontdekking wordt ervaren. Zo was het ook met het vinden van volgende soorten.

1. Oranjerood trechtertje (*Omphalina postii* (Fr.) Singer)

De waarneming

Het Oranjerood trechtertje (*Omphalina postii* (Fr.)

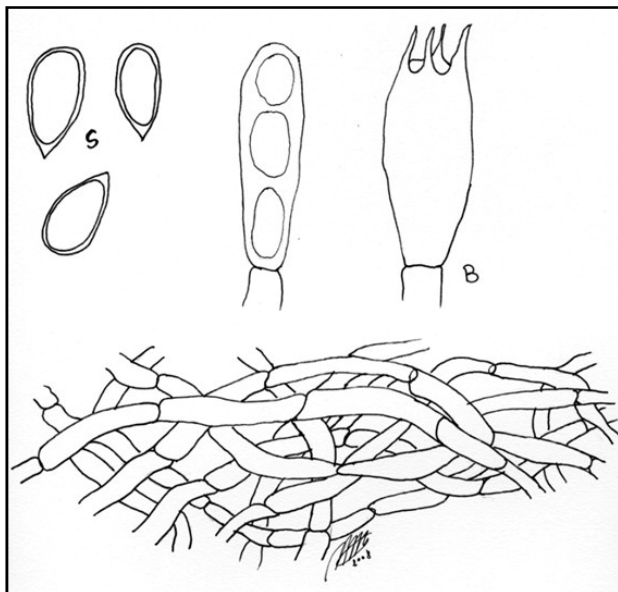
Singer) werd op 20-07-2008 gevonden op een zeer uitgebreide populatie van Parapluitjesmos (*Marchantia polymorpha*) in een smal verbindingspan-tje tussen de Grote Steenweg en de Kraanbeekstraat

in Ezemaal (E6.41.31) (herbariumexemplaar nummer 2008/25 BR). Het is een zeer vochtige standplaats en er komt nooit zon. Het is er stikstofrijk door afval en meststorting en kalkrijk door storting van afbraakmateriaal.

Volgens Walley en Vandeven (2006) zijn volgende synoniemen in gebruik: *Gerronea postii* (Fr.) Singer en *Loreleia postii* (Fr.) Redhead, Moncalvo, Vilgalys, & Lutzoni. Ludwig (2000) maakt ook melding van *Clitocybe postii* (Fr.) Bigelow en *Omphaliopsis fibuloides* (Peck) Murr.. Dezelfde auteur vermeldt dat *Omphalina marchantiae* een synoniem zou zijn van *O. postii*. Men zou deze soort macroscopisch kunnen herkennen maar het is vooral dankzij de standplaats tussen levermossen dat een determinatie redelijk eenvoudig is. Het is een oranjegeel, trechtervormig paddenstoeltje met aflopende, bleekgele

Oranjerood trechtertje (*Omphalina postii*) - foto J. Robijns

Legende tekening: B (basidium), S (spore) en hoedhuid

plaatjes die soms gevorkt zijn. De sporee is wit en de geur aangenaam zoals champignon. De hoedrand is licht gekarteld en bij jonge exemplaren kort ge-

streept. Breitenbach (1991) geeft geen figuren of beschrijving. Zeer mooie afbeeldingen en een goede beschrijving met figuren van de sporen zijn te vinden bij Ludwig (2000).

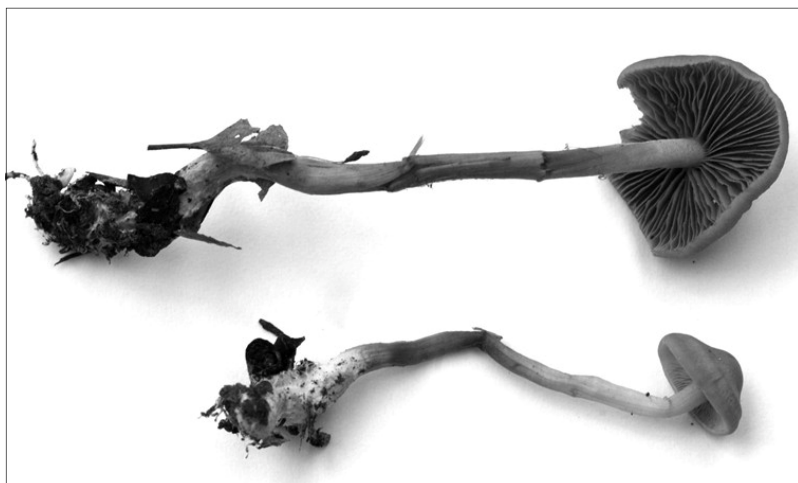
Microscopisch (zie tekening) vonden we langwerpig elliptische sporen die soms ook de vorm van een appelpit hebben. Ze zijn 8 tot 9 μm lang en 4 tot 5 μm breed en voorzien van een snaveltje. Er zijn geen cystiden te vinden maar wel cellen tussen de basidia met een lengte van 35 μm en een breedte van 5 μm . De basidia zelf dragen steeds vier sporen en zijn langwerpig tot 35 μm lang en 6 tot 8 μm breed; de sterigmata zijn tot 5 μm lang.

De hoedhuid bestaat uit twee lagen. De buitenste geelbruine laag bestaat uit hyfen die min of meer parallel lopen; ze zijn 8 tot 10 μm breed. Hieronder vinden we een laag van door elkaar lopende kleurloze hyfen met een diameter van 8 tot 12 μm .

Steeman et al. (2006) maken geen melding van deze soort. De soort werd wel al vijf maal na 1992 in Limburg gevonden; zie Lenaerts et al. (2004). We zouden kunnen besluiten dat het een eerder zeldzame soort is die gemakkelijk over het hoofd gezien wordt.

2. Knolletjesleemhoed (*Agrocybe arvalis* (Fr.) Singer)

De Knolletjesleemhoed (*Agrocybe arvalis* (Fr.) Singer) werd gevonden op 18 en 28 juli 2008 op hakselhout in de tuin van de familie Stuckens - Robijns

Knolletjesleemhoed (*Agrocybe arvalis*) - foto J. Robijns

te Ezemaal (E6.41.33) (herbarium nummer 2008/24 BR).

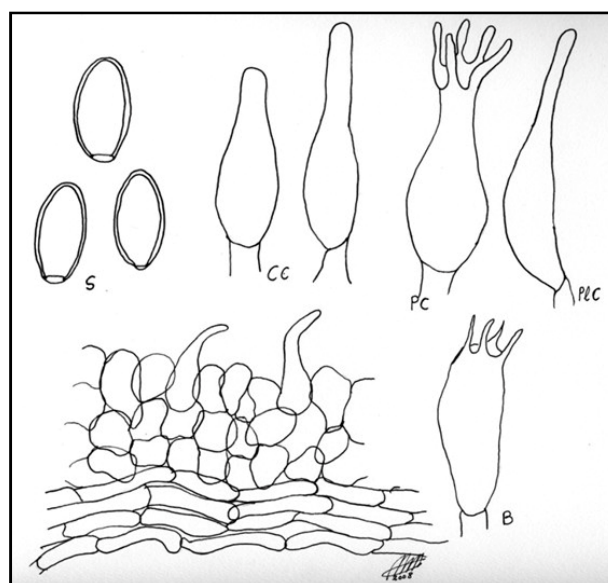
Ludwig (2000) geeft als synoniemen: *Agrocybe tuberosa* (P. Henn.) Singer, *Naucoria temulenta* (Fr.) Kummer, *Naucoria sclerotina* Vel. en *Naucoria arvalis* (Fr.) Gill.

De paddenstoelen zijn 30 tot 80 mm lang. De bruine tot bruinrode hoed is licht vettig, heeft een umbone en een geelbruine rand van 4 tot 22 mm. De bruinrijze lamellen zijn aangehecht. Na drogen wordt de hoed bleker. De dunne steel (3 tot 4 mm) is bovenaan geel en onderaan meer geelbruin. De gehele steel is licht bepoederd. In het hakselhout vonden we een wit mycelium dat eindigde in een zwartbruin knolvormig sclerotium. Mocht men deze soort vinden, zoek dan goed naar dit ondergrondse deel, het is niet altijd gemakkelijk te vinden in het hakselhout! De smaak is wat bitter.

Microscopisch (zie tekening) zagen we bruingele,

amandelvormige, dikwandige sporen met een kiemporie. Deze sporen zijn 8 tot 10 μm lang en 4 tot 5 μm breed. De basidia van ongeveer 30 μm lang en 8 tot 9 μm breed hebben steeds vier korte sterigmata en dragen vier sporen. Tussen de basidia zitten zeer typische, tonvormige pleurocystiden die boven de basidia uitsteken, met bovenaan 4 tot 5 vingervormige uitsteeksels. Deze cellen zijn 35 tot 40 μm lang en 12 μm breed. Gerhardt (1999) en Ludwig (2000) maken melding van deze pleurocystiden en hebben er ook een tekening van.

Verder vonden we in de hoedhuid pileocystiden van ongeveer 42 μm lang en 7 μm breed, met een lange snavel. Op de plaatjessnede staan cheilocystiden van 10 tot 12 μm breed en 37 tot 48 μm lang. De hoedhuid vertoont in dwarse doorsnede bovenaan een zone met bruine, ronde tot tonvormige cellen met een diameter van 10 tot 15 μm en hieronder een zone met parallellopende, worstvormige cellen

Legende tekening: B (basidium), CC (cheilocystide), PC (pileocystide), PC (pleurocystide), S (spore) en hoedhuid

Zwart reuzenkussen (*Brefeldia maxima*) - foto J. Launoy

vonden, waaronder de Gestreepte schorsmycena (*Mycena mirata*). In het Kerkepannebosje vonden Bernard en Piet het zeldzame Bleek meniezwammetje (*Nectria pseudopeziza*) en *Orbilium comma*.

Tevreden en verzadigd zakte iedereen tegen de middag af naar de parking waar Jos nog een verrassing voor Piet had onder de vorm van een mooie Elzenvlag (*Taphrina amentorum*).

Na een stevig middagmaal met zicht op zee en het Westhoekreservaat keerden de deelnemers voldaan huiswaarts. De lijst telde immers 730 waargenomen soorten.

Het kustweekend 2009 gaat door van 15 tot 18 oktober maar wegens omstandigheden niet in de Wie-lingen.

↓ *Jacky Launoy*

Marcel en Jacky - foto M. Decoussemaeker

Afdelingsnieuws

Verslag paddenstoelentocht in de Brielmeersen te Deinze op 15 november 2008

(Tekst en foto's : Christine Hanssens)

Heel het domein lag bedekt met een prachtig bladdertapijt; dankzij de speurzinnigheid en het enthousiasme van de 22 deelnemers werden er toch heel wat paddenstoelen waargenomen.

Zo vonden we op een Populierenstomp nog jonge geelbruine zwammetjes, Gewone fluweelpootjes (*Flammulina velutipes*). Er werd eentje geplukt en

tot ieders verwondering vertoonde het een opvallend lange rhizomorfe (foto 1). Heel even dacht men aan *Flammulina ononides*, tot we beseften dat de rhizomorfe van onze *Flammulina velutipes* zichtbaar geworden was door de sterke vermolming van het hout. Bernard wist ons enthousiast te vertellen over een piepkleine soort, het Zwermwaterkelkje (*Olla*

genera *Cotyldia* en *Rickenella*, gevolgd door de Polyporales (met o.m. *Faerberia* en *Lentinus*). Sommige families verworden op het eerste zicht tot een raar allegaartje van soorten. De Schizophyllaceae omvat 2 genera: *Fistulina* en *Schizophyllum*; dat laatste geslacht verenigt *S. commune* (Waaiertje) en *S. amplum* (Vals judasoor). Een omschrijving geven van een aantal families is dus verre van simpel geworden!

Genera zelf ondergaan het zelfde lot. Het genus *Coprinus* wordt opgesplitst in een genus *Coprinus* dat tot de Agaricaceae behoort en in de genera *Coprinellus*, *Coprinopsis* en *Parasola* die tot de Psathyrellaceae gerekend worden. En zo kunnen we nog wel een tijdje doorgaan. Soortopvattingen zijn dan weer relatief stabiel gebleven. Enkele opvallende "splits" zijn *Inocybe geophylla* (Witte satijnvezelkop) en *Inocybe lilacina* (Lila satijnvezelkop) en het opnieuw tot soortniveau opwaarderen van *Bolbitius variicolor* naast *B. titubans* (evenals *B. pluteoides*, naast *B. reticulatus*).

Cystoderma carcharias en *C. fallax* worden dan weer als variëteiten van *C. carcharias* opgevat en ook bij de franjehoeden wordt er heel wat op een hoop gegooid, getuige de synonymisatie van ondermeer *P. corrugis*, *P. polycystis*, *P. atrolaminata* en *P. melanophylloides*.

Een dergelijke taxonomische indeling is radicaal vernieuwend, maar (echter onvermijdelijk) duidelijk onafgewerkt. Van een zevental genera is het zelfs totaal niet duidelijk welke plaats zij in de classificatie moeten krijgen (bijv. *Gymnopilus*). Enerzijds zien we dus vrij vérgaande aanpassingen in sommige genera, maar anderzijds het ontbreken van de nieuwste inzichten in andere genera. Zo heeft een door Gulden e.a. uitgevoerd DNA-onderzoek uitgewezen dat het genus *Galerina* polyfyletisch is, besluit dat zij nog niet in rekening gebracht hebben in dit werk.

Dit boek heeft tot doel alle in Scandinavië voorkomende agaricoïde, boletoïde en cyphelloïde fungi te bespreken. Bovendien zijn een aantal soorten die in Nederland en Duitsland zijn aangetroffen, maar (nog) niet in Scandinavië, eveneens opgenomen. Aan de andere kant is een volledig soortenoverzicht een utopie, beseffen de auteurs zelf. De *Cortinarius*-sleutel omvat 369 soorten, wellicht ca. een derde van het reële aantal gordijnzwammen in de Scandinavische landen. Ondanks de focus op Scandinavië is het boek erg waardevol voor mycologen die in de Benelux actief zijn. Voor genera als bijv. *Crepidotus*, *Pholiota*, *Hypholoma* en *Hemimycena* is het boek zo goed als volledig. Steekproeven m.b.t. grotere genera geven aan dat die volledigheid sterk verschilt van genus tot genus: o.a. 18 van de 81 Vlaamse *Psathyrella*'s ontbreken, evenals 5 van de 77 Vlaamse *Mycena*'s (Walley & Vandeven 2006). Dat niet alle genera even volledig zijn, heeft te maken met het feit dat de auteurs ervoor gekozen hebben geen compilaties van bestaande sleutels te maken, wat een pluspunt is. Ook bij de eigen determinaties werd (bijv. bij *Cortinarius* subgenus *Telamonia*) de nodige voorzichtigheid in acht genomen.

De dichotome sleutels verschillen in de keuze van onderscheidende kenmerken vaak van deze in bijv. FAN, wat een vergelijking interessant maakt. De auteurs van *Funga Nordica* zijn geneigd een vrij groot aantal deelsleutels (voor secties en subgenera) te gebruiken. Voor bijv. het genus *Conocybe* uit zich dat in een opsplitsing naar 6 deelsleutels, in plaats van 3 bij Arnolds (2005).

Elke soort wordt beschreven in een derde tot een halve bladzijde, wat opvallend uitgebreider is dan in bijv. Horak (2005) maar minder uitgebreid dan in de Flora Agaricina Neerlandica. Naast micro- en macroscopische kenmerken wordt beknopt ingegaan op ecologie en status in de Scandinavische landen. Handig is de verwijzing naar beschrijvingen en/of afbeeldingen van de besproken soort in andere werken zoals Breitenbach & Kränzlin of Fungi Non Delineati.

Microscopietekeningen zijn voor de meeste soorten aanwezig, zij het summier: per soort vind je lijntekeningen van 1 tot 3 sporen en vaak ook 1 tot 2 cystiden. Hoedhuidstructuren worden zelden uitgetekend, basidiën al helemaal niet. De kwaliteit van de tekeningen is echter goed.

Uit de literatuurlijst blijkt dat de in Vlaanderen gepubliceerde artikels niet door de auteurs gebruikt zijn. Zo vinden we bij *Xerocomus* geen verwijzing naar Sterbeeckia, noch naar Volders (1996), noch naar Van de Kerckhove (2005). Wellicht speelt de taalbarrière hier parten.

Bij het boek vind je ook een Cd-rom die alle in het boek opgenomen sleutels (MycoKey) en ca. 4000 kleurenfoto's bevat. De kwaliteit van die foto's varieert van zeer goed tot matig. Bovendien is voor sommige genera het aantal gefotografeerde soorten gering.

Arnolds, E. (2005) *Conocybe*, in: Noordeloos, M.E., Kuyper, Th.W. en Vellinga, E.C. (red.), *Flora agaricina neerlandica* 6: 110-179. Boca Raton.

Breitenbach, J. & Kränzlin, F. (1984-2004) *Pilze der Schweiz*. 6 Vol. Schweiz: Mykologia Luzern.

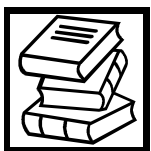
Horak, E. (2005) *Röhrlinge und Blätterpilze in Europa*. Kryptogamenflora, Band IIB/2, 6. Auflage. Heidelberg: Spektrum Akad Verlag.

Van de Kerckhove O. (2005) Een sleutel tot de *Xerocomus chryserveron*-groep in Vlaanderen. *Sterbeeckia* 25: 25-40.

Volders, J. (1996) Het subgenus *Xerocomus* Quél. in Vlaanderen. *Sterbeeckia* 17: 11-36.

Walley, R. en Vandeven, E. (red.) (2006) Standaardlijst van Basidiomycota en Myxomycota van Vlaanderen en het Brussels Gewest. *Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek*, 2006 (27). Brussel.

Wim Veraghtert & André de Haan

Aanwinsten

Hierbij geven we een overzichtje van de laatste aanwinsten van de bib. Laten we beginnen met 2 CD's: ten eerste "Description des champignons supérieurs" van Jossierand (CD 011), een standaardwerk met precieze beschrijvingen van mycologische terminologie, dat we in boekvorm al vele jaren bezitten (aux 001 - 1952).

***Inschrijvingsformulier voor het kustweekend
in de J-CLUB te De Panne van 15 tot 18 oktober 2009***

TERUG TE BEZORGEN **vóór 30 april 2009** aan JACKY LAUNOY, Konijnenweg 11,
8660 De Panne (058/41 37 25 of e-mail: jacky@launoy.be)

- Wenst deel te nemen aan het kustweekend met verblijf in volpension met .... personen, zichzelf inbegrepen.

- Wenst de kamer te delen met .....

Er hoeven geen lakens meegebracht te worden; handdoeken, zeep en washandjes echter wel.

De prijs voor het verblijf bedraagt 150 euro per persoon. Voor een éénpersoonskamer wordt een toeslag van 45 euro per kamer gevraagd voor de hele periode. Er zijn 25 tweepersoonskamers beschikbaar, dus een vlugge reservatie is aangewezen, indien u zeker wil zijn van een plaats.

Personen die willen deelnemen aan één of meerdere excursies, doch niet in het hotel overnachten, kunnen aansluiten bij de maaltijden. De prijs voor een broodjesmaaltijd bedraagt 6 euro en voor een avondmaal 8 euro.

Microscoperen gebeurt in de vergaderzaal. Er zijn projectiemogelijkheden.

Ter bevestiging van uw inschrijving dient een **voorschot van 50 euro** per persoon gestort te worden **vóór 30 april 2009** op rekening 737-0187576-21 van de Koninklijke Vlaamse Mycologische Vereniging, te 2050 Antwerpen. Het nog verschuldigd saldo tegen **1 september 2009**.

Datum: .....

Naam: .....

Adres: .....

Tel.: .....

E-mail: .....

Handtekening: .....

Deelname geschiedt op eigen verantwoordelijkheid.

COLOFON

SPOREN is een uitgave van de KVMV, de Koninklijke Vlaamse Mycologische Vereniging vzw.

Afdelingen: Antwerpse Mycologische Kring (AMK), Mycologische Werkgroep Limburg (Mycolim), Oost-Vlaamse Mycologische Werkgroep (OVMW) en Zelfstandige Werkgroep voor Amateurmycologen (ZWAM).

Voorzitter: Bernard Declercq

Axelsvaardeken 28, 9185 Wachtebeke - 09/345 03 56 - bernard.declercq2@pandora.be

Penningmeester: Lieve Van Boeckel-Deceuninck

Berten Pilstraat 20, 2640 Mortsel - 0475/268 167 - lieve.deceuninck@skynet.be

Secretaris: Peter Verstraeten

Draverstraat 29, 9810 Nazareth - 09/385 41 74 - verstraeten.peter@skynet.be

Ledenadministratie: Myriam de Haan

Leopoldstraat 20, bus 1.1, 2850 Boom - 03/888 75 14 - myriam.de.haan@skynet.be

Overige bestuurders:

André De Kesel, Haesaertsplaats 15, 2850 Boom - 02/260 09 38 - adk@br.fgov.be

Gut Driesen-Tilkin, Kruisheideweg 32, 3520 Zonhoven - 011/72 59 24 - driesen.tilkin@pandora.be

Luc Lenaerts, Fonteinstraat 8, 3560 Lummen - 013/52 34 99 - luc.lenaerts@encare.be

Roosmarijn Steeman, Bist 66, 2500 Lier - 0485/68 88 48 - roosmarijn.steeman@gmail.com

William Coeck, Brandstraat 40, 2850 Boom - 03/888 42 89 - william.coeck@pandora.be

Internet: AMK: www.kamk.be

Mycolim: www.mycolim.be

ZWAM: www.zwamleuven.org

Verantwoordelijke bibliotheek:

Pascale Holemans, Arthur Matthyslaan 89, 2140 Borgerhout - 03/322 40 05 - pascale.holemans@skynet.be

FUNBEL

Secretariaat: Emile Vandeven, Opperveldlaan 14, 1800 Vilvoorde, 02/267 74 18.

Lidmaatschap KVMV 2009: bedraagt 18,00 euro (gezinlidgeld 20,00 euro) te storten op rekening 737-0187576-21 van de Koninklijke Vlaamse Mycologische Vereniging te Antwerpen. Voor buitenlandse leden bedraagt het lidmaatschap 20,00 euro (22,00 euro voor een gezin). De eventuele bankkosten worden gedragen door de opdrachtgever. IBAN-nummer BE17 7370 1875 7621, BIC-code KREDBEBB. De nieuwsbrief *Sporen* (4 maal/jaar) en *Sterbeekia* zijn begrepen in het lidgeld.

< >

Verantwoordelijke uitgever: Danny Minnebo, Kleine Molenstraat 19, 9290 Overmere

Redactieleden: Georges Buelens, Robert De Ceuster, Gut Tilkin, Wim Veraghtert en Peter Verstraeten

Eindredactie en layout: Danny Minnebo - 09/367 95 49 - minnebo.troch@pandora.be

Verzending: Christine Van Lommel, Jozef Verbovenlei 34, 2100 Deurne

Ieder lid kan publiceren in *Sporen*. **Teksten** voor het volgende nummer moeten **vóór 1 mei 2009** gemaïld worden naar de eigen afdelingscoördinator:

AMK > Wim Veraghtert - wim.veraghtert@gmail.com

MYCOLIM > Gut Tilkin - driesen.tilkin@pandora.be

OVMW > Peter Verstraeten - verstraeten.peter@skynet.be

ZWAM > Georges Buelens - georges.buelens@telenet.be

Foto's of figuren in de tekst worden best nog eens afzonderlijk meegestuurd als beeldbestand, bijvoorbeeld .jpg.

Sporen wordt gerealiseerd met de steun van het Provinciebestuur van Antwerpen.

COPYRIGHT ©

Het copyright voor tekst en illustraties van de artikels berust bij de Koninklijke Vlaamse Mycologische Vereniging (KVMV). Auteurs behouden het recht om de eigen tekst en illustraties voor andere doeleinden te gebruiken. Het is niet toegestaan volledige of gedeelten van artikels of illustraties over te nemen zonder toestemming van de redactie.

ISSN 2030-367X

Sporen 2009/1

maart 2009

Nieuwsbrief van de
Koninklijke Vlaamse
Mycologische Vereniging

V.U. D. Minnebo
Kleine Molenstraat 19
9290 Overmere

Verzending:

C. Van Lommel
Jozef Verbovenlei 34
2100 Deurne
03/322 64 06

Afgiftekantoor: Berchem 1/2
Erkenningsnummer P508807

België - Belgique

P.B.

2600 Berchem 1/2

8/4784

SPOREN

